

Editorial November Issue vol.1 | 2021

Μανώλης Οικονόμου - 15/11/2021

Η πολιτική ιδεολογία των προσφύγων του '22 διαμορφώθηκε πολύ γρήγορα μέσα στις πιεστικές συνθήκες του Μεσοπολέμου. Αρχικά βενιζελικοί, όμως μετά την πολιτική θωράκισης της αστικής τάξης από τον Βενιζέλο με το Ιδιώνυμο, τον Νόμο περί Τύπου, την ελλιπή αποκατάσταση των προσφύγων σε παραπήγματα και τη γενικότερη πολιτική που οδήγησε σε εξορίες, φυλακίσεις ακόμη και δολοφονίες διαδηλωτών, αλλά και εκτελέσεις, οι (κυρίως οι αστικοί) προσφυγικοί πληθυσμοί στρέφονται σε πολύ μεγάλα ποσοστά αριστερότερα και πυκνώνουν τις τάξεις του ΚΚΕ.

Χαρακτηριστική είναι η ανακήρυξη των βασικών προσφυγικών συνοικισμών σε αυτόνομους Δήμους (ακριβώς πριν τις δημοτικές Εκλογές της 11ης Φεβρουαρίου 1934, ΦΕΚ109/7.5.1933). Η απόσπασή τους από τον Δήμο Αθηναίων και τον Δήμο Πειραιά, όπου ανήκαν, αποσκοπούσε στην αποφυγή εκλογής κομμουνιστών Δημάρχων στην Πρωτεύουσα και τον Πειραιά με τις προσφυγικές ψήφους.

Μέσα από τις υλικές και άυλες συνθήκες διαβίωσης στους προσφυγικούς συνοικισμούς, διαμορφώνεται (κοινή) η κοινωνική και ταξική συνείδηση⁴ και ισχυροποιείται η πολιτική ιδεολογία κι αποκτά συγκεκριμένη κατεύθυνση. Η Κατοχή θα τους βρει έτοιμους να αναλάβουν απελευθερωτική δράση, με το ταξικό στοιχείο να είναι κυρίαρχο συστατικό της. Σταδιακά, οι συνοικισμοί εξελίχθηκαν σε φυτώρια της Εθνικής Αλληλεγγύης, του ΕΑΜ και σε στρατιωτικά κέντρα του ΕΛΑΣ και της ΟΠΛΑ.